

VÉRTESI NATÚRPARK

... egy cseppnyi Magyarország ...

NÉPI MŰEMLÉKEGYÜTTES (GÁNT – VÉRTESKOZMA)

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekre beruházó Európa

DARÁNYI IGNÁC TERV

Népi műemlékegyüttes (Gánt–Vérteskozma)

A Vértes szívében, erdővel borított dombok ölelésében fekszik a szabadtéri néprajzi múzeumok hangulatát idéző, védett műemlékfalu. Egyetlen utcája – amelyet 60-70 porta szegélyez – a völgyből indul, és a domboldalra kapaszkodik fel.

Máig jellemző arculata a XIX. század közepén alakult ki. A telkek baloldalán elhelyezkedő hosszú, hófehér, feketelábazatú házak hátsó részét az istálló foglalta el. Szemben az ólak, a hidasok, az udvar végében pedig a lábas pajta állt, amihez gyakran pince csatlakozott. A lakóteret tágas lakószoba, pitvar konyhával és kamra alkotta. A konyha felett német jellegű (kétirányban boltozott), nyitott kéményt alakítottak ki. A lakóházak előtt tornác futott végig. A legkorábbi épületjelzés 1821-ből ered.

A török idők után gróf Esterházy József bajorországi telepeseekkel népesítette be a falut. A II. világháborút követően a csaknem 300, német anyanyelvű lakost Németországba telepítették ki. Egészen az 1970-es évekig kellett várni arra, hogy a falu új életet kezdjen. Ekkor városi lakosok fedezték fel a varázslatosan szép környezetben fekvő települést, felvásárolták az ingatlanokat, és a népi építészeti értékek meghagyásával felújították az épületeket.

A község nemcsak külsejében, de hangulatában is hűen őrzi a múltat, amit a kitelepítettek emlékére állított emlékkereszt is jelez. Napjainkra gyönyörűen gondozott, virágzó üdülőfaluvá vált, ahol turistaház és vadászház várja az ideérkezőket.

The protected village of Vérteskozma surrounded by forest-covered hills lies in the heart of the Vértes Mountains. Its present character formed in the middle of the 19th century. It has only one single street, which is bordered by 60-70 traditional houses. The earliest date on one of them reads 1821.

At the rear of the long, snow-white houses with black basements there are the stables. On the opposite side the pigsties and the roosts can be found. In the backyard there stands the legged shed, often with an adjoining cellar. The living quarters consist of a large living room, a kitchen and a pantry. Alongside the house there is a porch. Above the kitchen, German-style open chimneys have been constructed.

After the Turkish occupation, Count József Esterházy invited Bavarian families to live in the village. Since after World War II all the German-speaking inhabitants were forcefully resettled to Germany, the small settlement slept like Sleeping Beauty until the 1970s, when city-dwellers rediscovered the region, bought the properties and renovated the old buildings in their original style.

The memory of the one-time German inhabitants is cherished by a cross. Visitors are welcomed in a youth hostel and a hunting lodge.

Információ / Information:

Polgármesteri Hivatal / Mayor's Office

H-8082 Gánt, Hegyalja u. 25.

Tel: +36-22-354-010, fax: +36-22-354-026

E-mail: gant.onk@axelero.hu

Web: www.gant.hu, www.vertesinaturpark.hu